

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 8. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: fredag den 17. november 2017
Tidspunkt: kl. 10.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Eva Kjer Hansen (V), Peter Hummelgaard Jensen (S), Søren Søndergaard (EL), Christian Poll (ALT) og Holger K. Nielsen (SF)

Desuden deltog: udenrigsminister Anders Samuelsen, undervisningsminister Merete Riisager og kulturminister Mette Bock.

FO **Punkt 1. Indledning af forhandlinger om en konvention om en multilateral investeringsdomstol**

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2017) 0493

KOM (2017) 0493 – bilag 2 (sammenfatning)

KOM (2017) 0493 – bilag 3 (udtalelse fra ERU)

Euu alm. del (17) – bilag 133 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Jeg vil gerne forelægge sagen om en multilateral investeringsdomstol. Sagen forelægges til forhandlingsoplæg.

Udkastet til forhandlingsdirektiver blev fremlagt i forbindelse med kommissionsformandens tale om Unionens tilstand i september i år.

Ved indgåelsen af frihandelsaftalen med Canada – som Danmark ratificerede den 1. juni med bred opbakning i Folketinget – forpligtede EU sig til at arbejde for oprettelsen af en multilateral investeringsdomstol. Det skulle ske på grundlag af principperne i det nye tvistbilæggessystem for investeringsbeskyttelse: Investment Court System – eller ICS.

Domstolen skal gøre det muligt at forelægge tvister mellem virksomheder og stater med afsæt i investeringsbeskyttelsesaftaler, som tilmeldes domstolen. Det vil for EU's vedkommende eksempelvis være CETA, de kommende aftaler om investering med Vietnam og Singapore og andre fremtidige aftaler, hvor man måtte blive enige om at inkludere investeringsbeskyttelse.

Det vil også gælde for de enkelte medlemsstater – og dermed Danmarks – bilaterale investeringsbeskyttelsesaftaler, i det omfang at partnerlandet er indforstået med at tilmelde aftalen til domstolen.

Den multilaterale tilgang har en række fordele sammenlignet med det traditionelle ISDS-system. For det første sikres Domstolens uafhængighed i kraft af en fast gruppe af professionelle dommere. Man går således væk fra ad hoc-tilgangen med at nedsætte voldgifter, hvor deltagerne udpeges af parterne i tvisten.

Domstolen forudses endvidere at indeholde en appelmulighed. Det er nyt og findes ikke i ISDS-systemet.

Sagsbehandlingen ved Domstolen skal foregå på en gennemsigtig måde. Der gives bl.a. mulighed for tredjepartsinterventioner i tråd med de regler og standarder, som er fastsat i FN's Kommission for International Handelsret.

Domstolens afgørelser skal sikres effektiv international håndhævelse, ligesom Domstolen vil skulle operere omkostningseffektivt og være tilgængelig også for små og mellemstore virksomheder.

Domstolen udvider ikke adgangen for virksomheder til at lægge sag an mod stater. Retsgrundlaget vil være de investeringsbeskyttelsesaftaler, der tilmeldes Domstolen.

Domstolen forudses opbygget på et stærkt multilateralt fundament, hvor så mange parter som muligt deltager. Det skal sikres, at udviklingslandene – herunder de mindst udviklede lande – kan fungere effektivt inden for ordningen.

På den baggrund støtter regeringen forslaget om en konvention om en multilateral investeringsdomstol, som bygges op efter principperne i EU's moderne, transparente og uafhængige tvistløsningsmekanisme ICS, og som ikke anfægter EU's og nationalstaternes ret til at regulere.

Dermed er forslaget samtidig et godt eksempel på, at EU sammen med en ligesindet partner som Canada kan gå foran og arbejde for fælles globale regler.

Formanden oplyste inden spørgerunden, at udvalget den 15. november havde modtaget en udtalelse fra Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget om sagen. Der var tale om en mindretalsudtalelse fra Socialistisk Folkeparti, og udtalelsen var omdelt til medlemmerne af Europaudvalget.

Kenneth Kristensen Berth mente ikke, at sagen nødvendigvis var ligetil. Fra dansk side havde man blandede erfaringer med internationale domstole. I øjeblikket fandt der en diskussion sted om, hvorvidt Danmark skulle udnytte formandskabet for Europarådet til at forsøge at stække Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Nu forsøgte man at oprette et internationalt organ til bilæggelse af investeringstvister. Dansk Folkeparti var ikke imod tvistbilæggelsesaftaler, men havde større tiltro til bilaterale aftaler, og mente, at tvistbilæggelser kan håndteres bedre, hvis de foregår inden for en specifik ramme sat af tvistens to eller flere lande – som det var tilfældet med CETA. At oprette en international overbygning i form af en generel domstol var ikke den rigtige vej. Dansk Folkeparti kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Christian Poll medgav, at initiativet var et skridt i den rigtige retning sammenlignet med det voldgiftssystem, der blev lagt op til med TTIP. Men det ville stadig være muligt for private at sagsøge stater for at have indført skærpede krav på eksempelvis klima- og miljøområdet. Derfor kunne Alternativet ikke støtte forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard mente, at der i oplægget på visse punkter var sket en imødekommeelse i forhold til ISDS – f.eks. hvad angik punktet lukkethed, hvor man nu ville kunne afholde åbne høringer. Det gjaldt også derved, at man i det nye system ville kunne appellere domme. På en lang række andre områder var der dog ikke sket forbedringer. Var det korrekt forstået, at dommerne i det nye system ikke ville have fast ansættelse og derfor ville få et incitament til dels, at der kom så mange sager som muligt, dels at de varede tilstrækkeligt længe? Og var det korrekt forstået, at det nye system i lighed med ISDS ville give udenlandske investorer særlige rettigheder, som indenlandske ikke har? Og ville der ikke være begrænsninger på størrelsen af de bøder, man kan blive idømt? Hvad kunne det koste Danmark? Sagsomkostningerne kunne løbe op i 50 mio. kr., så selv hvis Danmark vandt sagen, kunne det blive meget dyrt for landet. Han ville også gerne vide, om det kun var investorer, der kunne bruge systemet, eller om det også var for f.eks. miljøorganisationer og fagforeninger. Var ministeren enig i, at forslaget indebar en risiko for en såkaldt chilling-effekt, dvs. at stater af frygt for sagsanlæg undlader at gå til kanten af, hvad de har lov til at regulere vedrørende miljø og arbejdstagerrettigheder. Man havde set en sådan effekt ved finanspagten, hvor mange kommuner ikke turde gå til kanten, fordi det udløser en straf, hvis de kommer til at overtræde den.

Peter Hummelgaard Thomsen fandt det vigtigt at understrege, at ICS-modellen, som også blev anvendt til CETA, var et skridt i den rigtige retning, navnlig hvad angik gennemsigtighed, fast udpegede dommere og et klart mandat. Det betød ikke, at der ikke var grundlag for markante forbedringer på længere sigt. Nogle af de spørgsmål, Søren Søndergaard rejste, var relevante i den sammenhæng. Han spurgte ministeren, hvilken betydning en multilateral tvistbilæggesdomstol kunne få for WTO-systemet? WTO-systemet var i en noget ramponeret forfatning, og ville det nye system bidrage til en yderligere ramponering. Hvordan skulle de to systemer i det hele taget spille sammen?

Udenrigsministeren svarede Søren Søndergaard, at ideen med det nye system netop var at få uafhængige, fastansatte dommere med fast løn – modsat det eksisterende voldgiftssystem, hvor sagens parter udpegede dommerne. Det gik altså i den modsatte retning af, hvad Søren Søndergaard beskrev.

På spørgsmålet om størrelsen af bøderne mindede han om, at der aldrig havde været rejst en investeringsbeskyttelsessag mod Danmark. Hvorfor skulle det ændre sig, når Danmark har styr på retssystemet? Muligheden for at rejse sag er møntet på lande uden et velfungerende retssystem.

Ministeren bekræftede, at systemet er møntet alene på investorer, ikke på f.eks. miljøorganisationer. Men man ville ikke kunne lave om på miljøregler ved dette domstolstiltag. Ændringer i EU's beskyttelsesniveau ville kræve samme lovgivningsprocedure som nu, så ministeren så intet problem i det.

Ministeren svarede Peter Hummelgaard Thomsen, at det nye system ikke ville blive et problem for WTO, da WTO var stat mod stat. Han var i øvrigt enig med Peter Hummelgaard Thomsen i, at det nye system var et skridt i den rigtige retning og lå i forlængelse af

det system, som der blev givet et bredt mandat til i forbindelse med CETA. Der blev netop taget højde for de problemstillinger, Enhedslisten beskrev. Systemet ville faktisk blive sikrere og mere transparent, og det ville medføre mindre vilkårlighed end før. Desuden ville der ikke blive ændret i de aftaler, som allerede var indgået. Det var oplagt at sige ja til det.

Søren Søndergaard gentog sit spørgsmål om chilling-effekten. Han tog ministerens manglende svar som en bekræftelse på, at der netop var fare for en chilling-effekt. De svar, ministeren faktisk gav, var desuden ikke helt overbevisende. At Danmark aldrig var blevet dømt, kunne netop være udtryk for en chilling-effekt, hvor Danmark havde sørget for at holde sig på den sikre side. På samme måde brugte kommunerne nu efter indgåelsen af finanspagten langt færre penge end tilladt af frygt for at blive dømt.

Han forstod ikke helt ministerens svar vedrørende dommerne og gentog sit spørgsmål: Var det ikke korrekt forstået, at dommerne i ICS ville blive betalt ad hoc, dels afhængigt af antallet af førte sager, dels afhængigt af, hvor længe sagerne ville vare.

Holger K. Nielsen mindede om, at der var fremsendt en udtalelse fra Socialistisk Folkepartis medlem af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget med en række kritiske bemærkninger. Overordnet var der tale om en forbedring, når man nu ville få et multilateralt system med større gennemsigtighed, og derfor kunne Socialistisk Folkeparti støtte forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren svarede Søren Søndergaard, at målet med det nye system netop var fastansatte dommere med fast løn. Ingen kunne være sikre på, hvordan det ville ende, men det nye system var, uanset hvordan man vender og drejer det, et skridt i den rigtige retning. Man kunne godt være kritisk over for det eksisterende system, som der ellers var givet brede mandater til. Det var fair nok. Det nye system ville forbedre det eksisterende og komme en række kritikpunkter i møde. Måske var det ikke perfekt, for der lå som nævnt ingen garanti for, at Danmark aldrig ville komme ud for et sagsanlæg, men hvorfor skulle risikoen øges, når nu man forbedrede systemet? Svaret gjorde sig også gældende for Søren Søndergaards bekymring om chilling-effekten. Intet ville blive forringet ved det nye, mere omkostningseffektive system. Der var oven i købet tale om en håndsækning til de svageste lande derved, at det enkelte land nu ville betale til systemet i forhold til udviklingstrin og økonomisk formåen. Udviklingslandene ville desuden ikke længere selv skulle finde dyre dommere, men kunne bruge systemets permanente udpegede dommere. Derfor forstod han ikke den yderste venstrefløjs modstand.

Søren Søndergaard forstod det sådan, at man tidligere havde et system, hvor de involverede parter selv udvalgte dommerne, og at der nu var lagt op til, at man skulle udvælge dommerne på grundlag af en liste. Han gav ministeren ret i, at man på den måde kunne tale om et fast dommerpanel, hvorfra der vælges tilfældigt. Det var fint. Men ministeren kaldte det forkert, når Søren Søndergaard sagde, at dommerne aflønnes efter antallet af sager og deres varighed. Søren Søndergaard havde ellers hørt, at det forholdt sig modsat. De ville altså ikke få en fast løn som i f.eks. Højesteret, hvor dommerne dermed ikke

har nogen økonomisk interesse i, at en sag trækker ud, og heller ikke i, at antallet af sager er højt. Kunne ministeren ikke bare sige, at der var tale om en fast aflønning? Oplysningen om lønningernes størrelse kunne i givet fald komme senere.

Udenrigsministeren, Socialistisk Folkeparti og måske også Socialdemokratiet havde alle talt om forbedringer af det eksisterende system. Men hvorfor behandlede man det overhovedet for sig selv og ikke bare løbende i forbindelse med indgåelsen af de aftaler, systemet skal virke på? Det havde været tilfældet med TTIP. Var det ikke korrekt forstået, at systemet ville gælde for alle kommende aftaler og ikke kunne laves om i forhandlinger om nye aftaler? Hvis man gav mandat nu, ville man, næste gang der blev rejst en kritik af en handelsaftale, få det svar, at man i sin tid havde givet mandat.

Kenneth Kristensen Berth gentog, at Dansk Folkeparti ikke var begejstrede for oplægget. Modsat Søren Søndergaard mente Dansk Folkeparti dog, at det er de involverede parter, der bedst løser sagerne ved hjælp af et voldgiftssystem. I tilfælde af en tvist mellem f.eks. Canada og EU er det bedre, at de to parter udpeger hver en dommer. Var det ikke korrekt forstået, at man med det nye system endda ville risikere situationer, hvor en af de tilfældigt udpegede dommere kommer fra et af de lande, der er led i konflikten? Det er ikke retssikkerhedsmæssigt perfekt. Også på den baggrund var Dansk Folkeparti utrolig skeptiske.

Udenrigsministeren mente, at han bedst kunne svare begge spørgere ved at læse op af forhandlingsoplæggets punkt 9: "Domstolens uafhængighed bør garanteres. Domstolens medlemmer – både i retten i første instans og appelretten – bør være underlagt strenge krav med hensyn til kvalifikationer og upartiskhed. Regler om etik og klagemekanismer bør være fastlagt i konventionen. Domstolens medlemmer bør modtage et fast vederlag. De bør udnævnes for en fast, lang og ikke fornyelig periode, og have garanti for uopsigelighed samt alle de nødvendige garantier for uafhængighed. Medlemmerne bør udnævnes ved en objektiv og gennemsigtig proces". Han kunne ikke vide, nøjagtig hvordan den endelige udgave ville se ud, for det skulle der nu forhandles om, men der blev arbejdet ud fra det foreliggende oplæg. Sagde man nej til disse tiltag, ville det gamle system ikke forsvinde, og det var Enhedslisten endog meget kritisk over for. Dansk Folkeparti kunne ganske vist mene, at faste, upartiske dommere var en dårlig ting, men hvorfor var Enhedslisten imod det?

Søren Søndergaard forstod udenrigsministeren sådan, at han med ordet "fast" ikke mente, at dommernes indtægt ville være uafhængig af antallet af sager eller deres varighed. Man måtte så opklare på et tidspunkt, om det var korrekt.

Ministeren forholdt sig ikke til indvendingen om, at systemet ville lægge en ramme for alle kommende handelsaftaler. Det var på grund af denne ramme, at der var grund til overhovedet at beskæftige sig med systemet selvstændigt. Hver eneste gang, kritiske partier i fremtiden ville påpege problemer ved en given handelsaftale, ville ministeren svare, at man allerede havde taget stilling til mandatet i sin tid, og man nu ikke kunne ændre det.

Holger K. Nielsen påpegede over for Søren Søndergaard, at det handlede om tvistbi-læggelse og ikke om alle mulige detaljer i fremtidige handelsaftaler. Det svarer til en fodboldkamp, hvor det skaber et langt mere retfærdigt og gennemsigtigt system, at DBU finder dommerne ud fra et fast funderet system, end at hjemmeholdet og udeholdet enes om, hvem dommerne skal være. Man kunne godt have en række kritikpunkter, men alt i alt var der tale om et fremskridt.

Udenrigsministeren svarede, at regeringen ville gå efter det, der er beskrevet i oplægget, mens Enhedslisten i bund og grund kritiserede det eksisterende system, som det nye system ville være en bevægelse væk fra. Det var mærkeligt, at man ville sige nej til en bedre udsigt, hvis man ikke kunne få den perfekte.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Alternativet og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

L Punkt 2. Rådsmøde nr. 3579 (almindelige anliggender art. 50) den 20. november 2017

Punktet var lukket.

L 1. Opfølgning på forhandlingerne efter Storbritanniens notifikation under art. 50

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3579 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Punktet var lukket

L 2. Forberedelse af Det Europæiske Råd (art. 50) den 14. eller 15. december

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3579 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Punktet var lukket

L 3. Genplacering af agenturer

– *Beslutning*

Rådsmøde 3579 – bilag 1 (samlenotat side 6)

EUU alm. del (16) – bilag 863 (udvalgsmødereferat side 1279 FO,
forhandlingsoplæg forelagt 9/6-17)

Punktet var lukket

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3578 (almindelige anliggender) den 20. november 2017

EUU alm. del (17) – bilag 133 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren forelagde punkterne på dagsordenen til orientering. Øvrige punkter på dagsordenen kunne drøftes, hvis medlemmerne af udvalget ønskede det.

1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 14.-15. december 2017 (udkast til kommenteret dagsorden)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3578 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

Det Europæiske Råd 14/12-17 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Jeg forventer, at Rådet vil tage den kommenterede dagsorden til efterretning. Den egentlige substansdrøftelse af emnerne vil først finde sted på rådsmødet for almindelige anliggender den 12. december. Vi vil derfor også få mulighed for at drøfte forventningerne til topmødet mere i dybden, når jeg forelægger rådsmødet i december. Herudover vil statsministeren som vanligt forelægge selve topmødet.

Udkastet til den kommenterede dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd i december fokuserer på forsvar og opfølgning på det uformelle sociale topmøde i Göteborg. Der vil desuden være en tematisk drøftelse af migration som led i den strategiske dagsorden "Leaders' Agenda", som formanden for Det Europæiske Råd lancerede i oktober. I tilknytning til mødet i Det Europæiske Råd bliver der desuden afholdt et ØMU-topmøde den 15. december også som led i "Leaders' Agenda". ØMU-topmødet vil være åbent for alle EU27-medlemslande – det vil sige også de medlemslande, der ikke er med i eurozonen.

Stats- og regeringscheferne forventes at have en drøftelse af EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Det Europæiske Råd ventes at endossere den rådsbeslutning, som skal etablere det forstærkede forsvarssamarbejde PESCO, som Rådet for Udenrigsanliggender forventes at vedtage den 11. december. Regeringen finder det grundlæggende positivt, at EU styrker indsatsen inden for sikkerhed, men det er regeringens vurdering, at Danmark ikke vil kunne deltage i PESCO-samarbejdet som følge af forsvarsforbeholdet. Jeg forventer, at Det Europæiske Råd endvidere vil drøfte status på øvrige forsvarsrelaterede områder, herunder EU-NATO-samarbejdet. Det Europæiske Råd forventes også at følge op på det uformelle sociale topmøde, som afholdes i dag i Göteborg. Her skal EU's stats- og regeringschefer drøfte sociale spørgsmål, beskæftigelse, uddannelse og kultur.

Det er endvidere forventningen, at Det Europæiske Råd i regi af den strategiske dagsorden "Leaders' Agenda" vil drøfte både interne og eksterne aspekter af migration. Der er på nuværende tidspunkt ikke yderligere information om fokus for denne drøftelse.

I tilknytning til mødet i Det Europæiske Råd vil der blive afholdt et ØMU-topmøde den 15. december ligeledes som led i "Leaders Agenda". Mødet vil være åbent for lande, der ikke

er med i eurozonen, og vi deltager fra dansk side. Det forventes, at stats- og regeringscheferne vil drøfte særligt bankunionen, men også proces og tidsplan for videreudvikling af ØMU'en i lyset af den ØMU-pakke, som Kommissionen ventes at præsentere den 6. december.

Endelig kan det ikke udelukkes, at der også på mødet bliver rejst andre emner i forbindelse med "Leaders Agenda".

2. Opfølgning på møder i Det Europæiske Råd

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3578 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Det Europæiske Råd 19-20/10-17 – bilag 11 (konklusioner fra mødet i DER (art. 50) 20/10-17)

Det Europæiske Råd 19-20/10-17 – bilag 10 (konklusioner fra mødet i DER 19/10-17)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Kommissionens arbejdsprogram for 2018

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0650

Rådsmøde 3578 – bilag 1 (samlenotat side 6)

EUU alm. del (17) – bilag 68 (brev fra Timmermans om arbejdsprogram 2018)

Udenrigsministeren: Den 24. oktober offentliggjorde Kommissionen sit arbejdsprogram for 2018. Overskriften er i år ”En dagsorden for et mere enigt, stærkere og mere demokratisk Europa”.

Programmet indeholder 26 forslag, der ligger i forlængelse af de 10 overordnede politiske målsætninger i den strategiske dagsorden, herunder vækst og beskæftigelse, et digitalt indre marked, klimaforandringer, EU's globale rolle og migration. Femten af forslagene sigter på at komme i mål med eksisterende dagsordener, inden Junckerkommissionens mandat udløber. Disse forslag ventes præsenteret inden maj 2018.

De øvrige 11 forslag peger frem mod 2025 og vil udgøre Kommissionens indspil til den løbende debat om EU's fremtid.

Som vanligt har Kommissionen også vedlagt en liste over 66 allerede fremsatte forslag, som bør prioriteres af Rådet og Europa-Parlamentet. Herudover har Kommissionen oplyst, at den vil fremsætte forslag om forbedring af den lovgivningsmæssige kvalitet af 12 eksisterende stykker EU-lovgivning, tilbagetrækning af 15 lovforslag og ophævelse af tre stykker eksisterende lovgivning, som vurderes at være blevet overflødige.

På rådsmødet er det min forventning, at Kommissionen vil præsentere arbejdsprogrammet, hvorefter Rådet vil have en drøftelse. Som det følger af den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning skal de tre institutioner – Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen – forventeligt i december vedtage en fælles erklæring om prioriteterne for det kommende års arbejdsprogram. Formålet med erklæringen er, at vi opnår en fælles forståelse for, hvilke eksisterende og nye forslag der skal prioriteres i arbejdet det kommende år. Jeg forventer, at Rådet vil have en drøftelse af denne erklæring på rådsmødet. Det er min forventning, at drøftelsen og den efterfølgende erklæring omhandler de 15 forslag, der sigter på at komme i mål på eksisterende prioriteter. De øvrige forslag spiller ind i diskussionerne om retningen for EU's fremtid generelt, som aktuelt pågår i andre fora.

Regeringen finder det positivt, at Kommissionen fortsat fokuserer på de områder, hvor der gennem fælles EU-handling kan skabes reel merværdi. Det er måske ikke så spændende at fortsætte med de samme prioriteter år efter år, men det er helt afgørende for at få konkrete resultater. I det lys er det også meget positivt, at Kommissionen signalerer fokus på vedtagelse og implementering. Det gælder både, for så vidt angår det begrænsede antal nye forslag, målsætningen om at præsentere forslagene i god tid inden man-

datets udløb og ligeledes forslagene om justering af eksisterende lovgivning og ophævelse af overflødig lovgivning.

4. Orientering om implementering af den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning (IIA)

– *Status*

Rådsmøde 3578 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Europæiske semester for 2018

– *Præsentation*

Rådsmøde 3578 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Cybersikkerhed i EU

– *Rådskonklusioner*

JOIN (2017) 0450, KOM (2017) 0477

Rådsmøde 3578 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Rådsmøde 3570 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af cybersikkerhed 18/10-17)

Udenrigsministeren: Rådskonklusionerne vil sætte scenen for det kommende arbejde med at behandle og udmønte de forskellige elementer i den omfattende cyberpakke, som Kommissionen præsenterede den 13. september i år.

Rådskonklusionerne fremhæver, at endnu bedre cybersikkerhed i EU er nødvendig for at bevare tilliden til digitale løsninger og drage fordel af den teknologiske udvikling. Konklusionerne opfordrer til at styrke EU's fælles evne til at modstå og reagere på cyberangreb. De lægger også op til at styrke cyberdiplomatiets for at fremme en sikker, fri og åben global it-infrastruktur og give os bedre mulighed for at reagere på ondsindede cyberaktiviteter. Det skal bl.a. ske ved hjælp af en såkaldt diplomatisk værktøjskasse for fælles svar på cyberangreb – lige fra diplomatisk dialog i den bløde ende til sanktioner i den hårdere ende. Rådskonklusionerne understreger desuden, at medlemslandene er ansvarlige for egen national cybersikkerhed, men at EU kan tilføre markant merværdi i form af øget samarbejde, udveksling af information og støtte til kapacitetsopbygning i både EU-medlemslande og tredjelande.

Vi bakker fra regeringens side op om et tættere europæisk samarbejde om cybersikkerhed og vil derfor tiltræde rådskonklusionerne. Danmark og EU står over for en stigende og meget aktiv cybertrussel. Truslen udspringer fra både statslige og ikkestatslige aktører og er i sagens natur grænseoverskridende. Regeringen hilser derfor det store fokus på cybersikkerhed i EU velkommen og ser frem til det kommende arbejde med at udmønte cyberpakkens forskellige elementer.

7. Partnerskabs- og samarbejdsaftale med Armenien

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 20. november, men aftalen forventes undertegnet i forbindelse med topmødet i Det Østlige Partnerskab den 24. november 2017*

KOM (2015) 0223, JOIN (2017) 0037, JOIN (2017) 0036

Rådsmøde 3578 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 3577 (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 20. - 21. november 2017

EUU alm. del (17) – bilag 133 (kommenteret dagsorden)

Punktet var delt mellem undervisningsministeren (punkterne 1-7) og kulturministeren (punkterne 8-12).

Undervisningsministeren oplyste, at der på rådsmødet for uddannelse og ungdom den 20. november var tre punkter på ungdomsområdet og fire punkter på uddannelsesområdet. En sag var til forhandlingsoplæg, nemlig punktet om det europæiske solidaritetskorps. De øvrige punkter var til orientering.

Kulturministeren oplyste, at der på rådsmødet var fem punkter på kultur- og sportsområdet. Af disse var de to kulturpunkter og de tre om idræt. Alle punkter var til orientering. Hun henviste til samlenotatet og kunne overordnet nævnte, at det estiske formandskab på rådsmødet ville fokusere på udveksling af ideer og erfaringer på kultur- og idrætsområdet. Dagsordenen var med andre ord ikke tung.

FO 1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af de retlige rammer for det europæiske solidaritetskorps og om ændring af forordning (EU) nr. 1288/2013, forordning (EU) nr. 1293/2013, forordning (EU) nr. 1303/2013, forordning (EU) nr. 1305/2013, forordning (EU) nr. 1306/2013 og afgørelse nr. 1313/2013/EU

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0262

Rådsmøde 3577 – bilag 1 (samlenotat side 3)

Undervisningsministeren: Kommissionen fremsatte i maj måned i år forslag til en forordning om de retlige rammer for Det Europæiske Solidaritetskorps – ESC i daglig tale. Baggrunden for forslaget er et ønske om at styrke indsatsen for unge i Europa. Her kæmper mange lande stadig med høj ungdomsarbejdsløshed og derfor også risiko for marginalisering.

Forslaget åbner for, at flere unge kan tage et mobilitetsophold i et andet land og samtidig også øge deres kompetencer og forståelse for andre landes kulturer. Samtidig skal aktiviteten imødegå et uopfyldt samfundsmæssigt behov primært i et lokalområde – det er, hvad der ligger i forståelsen af begrebet solidaritet.

Mobiliteten kan gennemføres enten som et volontærophold, et praktikophold eller et job. I alle tilfælde skal indgå en klar læringskomponent, så den unge også selv udvikler sine kompetencer, øger mulighederne for beskæftigelse og letter overgangen til arbejdsmarkedet eller til uddannelse.

Volontøropholdene bygger på den særlige European Voluntary Service (EVS), som i dag er en del af EU's Erasmus+-program. Praktikophold og job er nye aktivitetsmuligheder og skal gennemføres på grundlag af en skriftlig kontrakt i overensstemmelse med gældende nationale regler på arbejdsmarkedet.

I praksis kommer mobilitetsopholdene i stand ved, at den unge registrerer sig på den særlige ESC-portal. Det er en elektronisk mødeportal, hvor de unge matches med de organisationer, der udsender og modtager dem. Organisationerne skal først have fået tildelt et særligt kvalitetsmærke, der attesterer, at organisationen opfylder kravene for det europæiske solidaritetskors.

Regeringen har som overordnet prioritet at fremme den frie bevægelighed, både via det indre marked, men også ved at støtte øget mobilitet blandt unge på tværs af landegrænserne i Europa.

ESC er her tænkt som et middel til at øge mobiliteten ved at give unge mulighed for at deltage i aktiviteter på f.eks. klima-, miljø- og naturbeskyttelsesområdet. De hidtidige erfaringer fra volontøropholdene er, at de ikke bliver benyttet af danske unge i nær så høj grad som unge i andre EU-lande. Forventningen er, at det samme vil gøre sig gældende for ESC. Særlig i de sydeuropæiske lande må ESC forventes at blive brugt af de mange unge, der i dag står uden for arbejdsmarkedet eller ikke er i gang med en uddannelse.

Danmark bakker derfor bl.a. op om forslaget ud fra et ønske om at bekæmpe europæisk ungdomsarbejdsløshed og løfte i flok med de andre EU-lande. ESC kan være et af flere redskaber i den sammenhæng. Formandskabets kompromisforslag er på dagsordenen for rådsmødet som en generel indstilling.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går herefter ud på følgende:

- For så vidt angår finansieringen, lægges der vægt på, at den vil ske via omallokeringer inden for EU's budgetramme og ikke ved tilførsel af ekstra midler. Det er der også et overvejende flertal for blandt medlemslandene.
- Der er endvidere også fra dansk side opbakning til kompromisforslaget om at udvide den kreds af lande, der kan deltage i volontøropholdene til at omfatte den samme kreds, som deltager i EVS-programmet. Det vil sige EU- og EØS-lande samt en række af EU's nabolande. Det gælder dog ikke for praktik- og jobaktiviteterne.
- Regeringen lægger også vægt på, at det klart fremgår, at job og praktikophold i et deltagerland gennemføres på basis af en ansættelseskontrakt efter gældende nationale regler og indsatser på beskæftigelses- og uddannelsesområdet.
- Endvidere skal aktiviteterne have en klar læringskomponent og ikke må bruges til at undergrave det ordinære arbejdsmarked, f.eks. ved at stillinger under solidari-

tetskorpset besættes af gratis arbejdskraft og ikke ordinære job, som det ellers ville have været.

- Regeringen lægger også vægt på, at deltagelse i solidaritetsaktiviteter sker under hensyntagen til gældende regler om rettigheder og pligter i relation til forsikring, ydelser m.m. På den måde undgår vi, at aktiviteterne bliver brugt til social dumping på arbejdsmarkedet.
- Det er også vigtigt at understrege, at der lægges op til, at implementeringen af korpset sker decentralt i tæt samarbejde med de nationale agenturer i deltagerlandene. Det ligger i god forlængelse af regeringens generelle politik om at tilstræbe, at administrationen bliver tilrettelagt på en rimelig og en så ubureaukratisk og fleksibel måde som muligt, når der er tale om anvendelsen af EU-midler. Regeringen vil følge, at implementeringen af dette forslag også sker i tråd med dette.
- Regeringen vil også arbejde for, at der etableres fleksibilitet i fordeling af den finansielle støtte med 80 pct. til frivilligt arbejde og solidaritetsprojekter og 20 pct. til praktik- og jobophold, således at der kan tildeles mere end 80 pct. til frivilligt arbejde og solidaritetsprojekter.
- Regeringen arbejder desuden for, at de enkelte aktivitetstyper beskrives så detaljeret som muligt, og at definitionen af frivilligdelen er i overensstemmelse med den danske definition af frivilligt arbejde.
- Regeringen bakker op om forslaget, som tilgodeser de danske synspunkter.

Kenneth Kristensen Berth mente ikke, at EU på nogen måde skulle blande sig i noget af det, som ministeren omtalte. Han var fuldstændig enig i teksten på Liberal Alliances hjemmeside: "Grundsøjlerne i EU, fredsskabelse og frihandel, har bidraget positivt til velstand og fremgang i Danmark og resten af Europa. Men EU har udviklet sig i en retning, hvor vækst, fremdrift og dialog er blevet erstattet af regelstyring, bureaukrati, omfordeling og centralisme – intet er i dag for stort eller for småt til EU." Det til trods sad ministeren i udvalget og fortalte vidt og bredt om de ting, som EU blander sig i, uden også at sige, at det var noget pjat. Han havde troet og håbet på, at Liberal Alliances plads i regeringen ville have resulteret i en lidt mere EU-skeptisk linje, men det var ikke tilfældet. Dansk Folkeparti kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, idet han betegnede forslaget om et solidaritetskorpset som et overflødigt, bureaukratisk og centralistisk tiltag, der understregede, at EU blander sig i alt.

Claus Larsen-Jensen mindede om, at der var tale om et mellemstatsligt samarbejde. Det var altså ikke EU-kompetence, men landene kunne vælge at samarbejde. Et solidaritetskorpsets lød sympatisk, men der er en risiko ved at sende 100.000 unge primært fra lande med en høj ungdomsarbejdsløshed til lande i den nordvestlige del af Europa, som også flere høringssvar havde påpeget. Disse unge skal have praktikophold i daginstituti-

ner, skoler og private virksomheder etc., og det kan gå hen og blive en bombe under arbejdsmarkedet. Derfor var det vigtigt at sætte fokus på håndhævelsen af en sådan ordning. Det ville desværre nok ikke være tilfældet i visse lande. Som også ministeren sagde, benyttede danske unge sig ikke så meget af frivilligordningen. Kommer man fra et land med lave indkomster og et lavt økonomisk niveau, er ordningen temmelig favorabel, men mange danske unge er vant til at tage job, hvor de bliver aflønnet overenskomstmæssigt. For dem er det ikke så attraktivt at tage til et andet EU-land og arbejde gratis, hvis de kan få job i Danmark og lave det samme. Kunne ministeren sige mere om, hvordan det ville fungere i forhold til de EU-lande, der ikke har så meget styr på arbejdsmarkedet som i Danmark?

Søren Søndergaard syntes, at det var et besynderligt forslag. Mellemstatsligt samarbejde og solidaritet kunne håndteres i regi af Europarådet, men dette handlede også om beskæftigelse. Det var også illustreret af, at ministeren sagde, at regeringen bakkede op for at bekæmpe europæisk ungdomsarbejdsløshed. Han var enig med Den Grønne Gruppe i Europa-Parlamentet, der anbefalede, at beskæftigelsesdelen blev fjernet. Minimale garantier nyttede ikke noget, for ordningen ville presse det danske arbejdsmarked og føre til eksempler på social dumping og underbetaling. Hvis ministeren ville lægge afgørende vægt på, at beskæftigelsesdelen blev taget ud, ville han overveje at støtte forhandlingsoplægget, men det var ikke det, der var lagt op til. Når der så begyndte at komme sager om social dumping, måtte ministeren og de partier, der bakkede op om forslaget, stå til ansvar for den udvikling.

Christian Poll havde gerne set, at regeringen havde fulgt Kommissionens forslag til finansiering, hvor 75 pct. blev fundet via omprioriteringer i budgettet og 25 pct. via anvendelse af den samlede margin for forpligtelser i 2018 og disponible ikketildelte marginer i 2019 og 2020. Derudover fandt Alternativet, at tiltaget ville fremme aktivt medborgerskab og kunne dermed støtte forhandlingsoplægget.

Holger K. Nielsen såede tvivl om, hvor gode alle de ideer, som bureaukratiet i Bruxelles producerer, er. Intentionen med solidaritetskorpset var fornuftigt, men han var enig med Den Grønne Gruppe i, at de beskæftigelsesdelen skulle ud. Det var en mærkelig blanding af et forslag: et solidarisk korps lød som en slags spejderkorps af unge, der tager ud i verden og hjælper andre, men der var også en kobling til ungdomsarbejdsløsheden i Sydeuropa. Det kunne de sydeuropæiske lande selvfølgelig have en interesse i, men man måtte se på konsekvenserne for arbejdsmarkedet i Danmark. Skulle alle de penge, som programmet ville koste, bruges til støtte til de unge, der deltog i projektet? Ville de få penge med sig til et andet land? Hvis det bare var noget med, at de fik deres SU med, som når danske unge tager ud i verden på praktikophold, var det helt o.k. med et grænseoverskridende program, men var der ikke her tale om en systematiseret pengetank til finansiering af ordningen?

Claus Larsen-Jensen ville gerne have bekræftet, at der ikke ville ske en ændring af de gældende regler om støtte til rejser og ophold for unge. Ville ministeren sørge for, at det

Erasmus-kontoret fører kontrol med hvem og hvor mange, der kommer ind? Og med, hvad de beskæftiger sig med?

Undervisningsministeren bekræftede over for Kenneth Kristensen Berth, at EU ikke skal diktere det danske uddannelsessystem. Regeringen gik ind for mobilitet mellem EU-landene, særlig for de unge, og EU er en god mulighed for at rejse ud og sætte sig ind i andre landes kulturer. Regeringen mente også, at der skal være en rimelighed i balancen mellem EU og landene. Der var tale om et mellemstatsligt samarbejde, og det var fint, at landene på nogle områder laver frivillige samarbejder. Det frivillige samarbejde havde Liberal Alliance også altid være fortalere for.

Til Claus Larsen-Jensen sagde ministeren, at regeringen anså det for at være et gode, at unge rejser på tværs af EU og får nye kompetencer og en forståelse for det europæiske samarbejde. Det kan f.eks. være spanske og græske unge, der kommer til Danmark. Det skal selvfølgelig ske inden for gældende lovgivning. Hun håbede, at flere danske unge ville rejse ud og ikke kun se på, hvad der kommer ind på pengekontoen, men også på den faglige konto. Der ville også være godt for danske unge at tage f.eks. et praktikophold i Tyskland og få en faglig ballast og indsigt i, hvordan de forskellige brancher er stykket sammen der.

Til Søren Søndergaard sagde ministeren, at ESC-ordningen ville give gode muligheder for udveksling for de unge. I hendes forståelse havde socialister – i hvert fald på et tidspunkt – en meget stærk holdning til solidaritet for det arbejdende folk. Det lå der også i det. Hun takkede Alternativet for opbakningen.

Ministeren gav Holger K. Nielsen ret i, at alle bureaukratier vil producere gode ideer, og at man skal være opmærksom på det. Her handlede det om at understøtte, at de unge ikke selv skal have en masse udgifter ved at være en del af programmet, dvs. udgifter til rejse, forsikring, sprogstøtte eller ekstraordinære udgifter til unge med særlige behov. Ministeren kunne sende et skriftligt svar til ham, hvis han havde brug for at vide mere om det. Hun uddybede i øvrigt, at 80 pct. af ESC-rammen havde med det oprindelige EVS-program og dermed frivilligt arbejde og solidaritetsprojekter at gøre, mens kun 20 pct. gik til job og praktikophold.

Holger K. Nielsen var med på, at solidaritetsarbejde er vigtigt, og at det også er vigtigt, at unge kommer over grænserne. I den forbindelse kan EU spille en rolle. Men kunne ministeren skære ud i pap, hvad de unge i ESC-programmet skulle lave? Der kommer en ung græker betalt til Danmark. Hvad skal vedkommende lave? Var der krav om, at de unge skulle gøre noget for at få tilskud, eller kunne de bare komme til Danmark uden videre? Og kunne ministeren levere en stærkere garanti for, at beskæftigelsesdelen kunne udtages?

Claus Larsen-Jensen bad ministeren bekræfte, at hun ville bede det danske Erasmus-kontor om at holde hånd i hanke med ordningen.

Søren Søndergaard var enig i relevansen af Holger K. Nielsens spørgsmål og ville derudover gerne vide, hvad ministeren mente med, at regeringen bakkede op for at bekæmpe den europæiske ungdomsløshed.

Undervisningsministeren gentog, at regeringen gerne ville bakke op om unge EU-borgeres mulighed for at rejse ud. Et eksempel kan være, at unge fra andre lande kan arbejde i danske virksomheder, der ønsker en social profil, eller at de kommer for at arbejde i Dansk Røde Kors eller Red Barnet i en periode. På EVS-portalen kunne man finde en række eksempler. Hun mindede om, at beskæftigelsesdelen kun udgjorde 20 pct. Over for Claus Larsen-Jensen bekræftede hun, at Erasmus-kontoret i Danmark ville holde hånd i hanke med ordningen. Og ja, regeringen mente, at det er en god idé at bekæmpe arbejdsløshed i hele EU. For en ung spanier eller græker kan det være kompetenceudvidende at få et praktikophold i en dansk virksomhed, og det anså ministeren for at være positivt.

Holger K. Nielsen spurgte, om de unge skulle have en aftale eller en kontrakt på forhånd, eller om de bare kunne komme til Danmark. Hvis der skulle en kontrakt med en virksomhed til, hvordan skulle den i så fald se ud? Og skulle den godkendes? Ville fagforeningerne være inde over i de tilfælde, hvor der var tale om beskæftigelse?

Søren Søndergaard ville gerne vide, hvorfor regeringen ikke ville lægge afgørende vægt på, at beskæftigelsesdelen udgik, når den kun udgjorde 20 pct. Og ville man kunne følge med i, hvem der opholder/har opholdt sig i Danmark, hvor de arbejder og i henhold til hvilke løn- og arbejdsvilkår? Der havde lige været en sag med udbetaling af SU, hvor der netop ikke var styr på, hvem der var hvor. Ville man her kunne få en oversigt over personer, hvor de har arbejde og til hvilken løn?

Undervisningsministeren slog fast, at der var tale om et meget systematisk program, hvor man skal have en aftale og en kontrakt på forhånd, der registreres og administreres af Erasmus. Virksomhederne skulle godkendes. I praksis kommer mobilitetsopholdet i stand ved, at den unge registrerer sig på en særlige ESC-portal, der er en elektronisk mødeportal, hvor de unge matches med de organisationer, der udsender og modtager dem.

Søren Søndergaard gentog sit spørgsmål om, hvorvidt fagforeningerne ville kunne gå ind for at sikre, at ordningen ikke bliver brugt til at ansætte unge – transporteret til Danmark ved hjælp af EU-penge – på besynderlige vilkår.

Undervisningsministeren understregede, at Erasmus-kontoret kun godkender virksomheder, der lever op til gældende dansk ret.

Søren Søndergaard mente ikke, at det var et svar. I Danmark er der ikke minimumsløn, så virksomhederne er ikke forpligtede til at leve op til bestemte lønkrav. Åbnede man på den måde så ikke op for en kæmpe EU-betalt ladeport for social dumping? Hvis man ønskede det, hvilket måtte være tilfældet med ministeren og hendes parti, måtte man finde

ud af nogle forholdsregler for dem, der ikke ønskede det. Det kunne være adgang til løbende at få overblik over, hvor folk var ansat og på hvilke vilkår. Var det muligt?

Holger K. Nielsen bad ministeren sige, om regeringen ville lægge afgørende vægt på, at beskæftigelsesdelen blev taget ud.

Undervisningsministeren svarede nej på Holger K. Niensens spørgsmål. Til Søren Søndergaard sagde ministeren, at hun gerne ville sende ham en klar beskrivelse af kravene til kvalitetsmærket. Det handlede om, at der skal være et solidaritetselement i den beskæftigelse, som den unge har.

Søren Søndergaard foreslog, at man udskød mandatgivningen, til de oplysninger forelå.

Holger K. Nielsen sagde, at han på det foreliggende grundlag ikke kunne støtte forhandlingsoplægget.

Peter Hummelgaard Thomsen var enig med Claus Larsen-Jensen i, at korpset kunne være en fin idé overordnet set, men at den var en af alt for mange små fikse ideer, man får i Kommissionen og andre steder, for at løse de strukturelle og økonomiske problemer i Europa. Hvad var ministerens forklaring på, at regeringen ikke ville lægge afgørende vægt på, at beskæftigelsesdelen udgik? Danmark er et land, der gerne vil værne om arbejdsmarkedsmodellen og sikre, at tingene foregår på en ordentlig måde, som også påpeget af Holger K. Nielsen.

Christian Poll havde lyttet til diskussionen og tilsluttede sig de bekymringer, som andre medlemmer gav udtryk for, og som man ikke havde fået dykket langt nok ned i i Alternativet. Han ændrede dog ikke sin tilslutning til forhandlingsoplægget.

Undervisningsministeren svarede, at jobdelen havde været efterspurgt af en række virksomheder, der gerne ville give de unge den mulighed. Man kunne være uenig i, at de skulle have den mulighed, men efter hendes mening var det godt for både Danmark og for EU. Ellers ville det blive for stift. I solidaritetens navn var det positivt at give f.eks. unge grækere, der ikke kan se sig ud af, hvordan de skal komme ind på arbejdsmarkedet, den mulighed.

Formanden ville ikke blande sig, men bemærkede, at begrebet solidaritet kunne bruges på mange måder. Det kommer an på, hvem man er i solidaritet med.

Søren Søndergaard kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, idet han manglede centrale oplysninger.

Peter Hummelgaard Thomsen bakkede op om at udskyde mandatgivningen. Han håbede, at ministeren ville ende med at lægge afgørende vægt på, at man på en måde vil sikre – f.eks. ved at tage beskæftigelsesdelen ud – danske løn- og arbejdsvilkår i modellen. Det kunne fint være, hvis det var muligt at gå tilbage til baglandet og diskutere det.

Christian Poll bakkede op om Peter Hummelgaard Thomsens og Søren Søndergaards ønske om at udskyde mandatgivningen.

Undervisningsministeren mente ikke, at der var grund til at være bekymret. Danske løn- og arbejdsvilkår er sikrede i aftalen, der er velafbalanceret og sørger for ordentlige forhold. Hvis Socialdemokratiet begyndte at sætte spørgsmålstejn ved den sociale mobilitet under helt ordnede forhold, var det en noget ny stil, der undrede hende. Det var sikret, at den nationale lovgivning blev overholdt, og at der var registrering og styring.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at det ganske enkelt ikke er rigtigt, at danske løn- og arbejdsvilkår er sikrede. Hvordan mente ministeren, at de var det, når der ikke var lovgivning om dem? Hvordan kunne man undgå, at det ikke bliver sådan, at man med EU-støtte sender unge fra Syd- og Østeuropa til Danmark for at underbyde dansk arbejdskraft?

Formanden indvendte, at der var et logistisk problem i at udskyde mandatgivningen til den kommende uge, da rådsmødet fandt sted om mandagen. Det betød, at man var nødt til at afgøre det samme dag. Alternativt skulle man mødes om søndagen inden rådsmødet.

Undervisningsministeren påpegede, at udvalget havde modtaget samlenotatet og havde haft mulighed for at sætte sig ind i forslaget. Man sikrede de danske forhold ved at have en kontrolleret ramme med aftaler med virksomheder, der skal have en tilladelse til at lave aftaler med de unge med solidaritetssigte. Man kunne tale sig ind i en fiktiv frygt, men hun anså den for at være ubegrundet. Der ville blive ført kontrol med ordningen i Erasmus-regi, som langt de fleste partier plejede at være positive over for – især Socialdemokratiet. Det ville altså være højst besynderligt ikke at bakke op om det. Ministeren håbede, at man kunne gå videre med den gode del af EU, som langt de fleste partier plejede at bakke op om: Erasmus og kompetenceudvikling på tværs af grænser, der sker under ordnede forhold.

Eva Kjer Hansen påpegede, at ministeren havde brug for at kunne tilkendegive en dansk holdning på rådsmødet den følgende mandag og foreslog, at udvalgets medlemmer gjorde sig det klart, hvad de manglede fra ministerens side. Hvad skulle ministeren levere, for at hun kunne stille med et mandat den kommende mandag? Eller ville et tilsagn om at følge op med oplysninger om, hvordan det udviklede sig over tid, imødekomme bekymringen i udvalget?

Kenneth Kristensen Berth anså ministeren for at være lidt arrogant over for udvalget. Hun kunne ikke besvare spørgsmålene, men bad alligevel udvalget om at give tilsagn om at give mandat. Ministeren kunne have forhørt sig hos de partier, der skulle give mandat, og have gjort sit hjemmearbejde. Dansk Folkeparti kunne ikke støtte forhandlingsoplægget og kunne ikke se, hvordan de kunne komme i en situation, hvor det var realistisk. Det lød, som om der var andre partier, der kunne støtte det, hvis ministeren ændrede kurs og

valgte at lægge afgørende vægt på, at beskæftigelsesdelen blev taget ud. Han betegnede forslaget som endnu et ekstremt fjollet forslag fra EU, der åbnede op for problemer i forhold til at overholde danske løn- og arbejdsvilkår. Det kunne dog være, at andre partier i udvalget ville lade sig besnære, hvis ministeren ville rykke sig på beskæftigelsesdelen.

Søren Søndergaard sagde, at det kunne være, at ministeren havde behov for at tale med nogen om, hvordan situationen kunne løses, og at det måske kunne nås inden afslutningen på dagens møde. For Enhedslisten ville det gøre en forskel, hvis ministeren kunne lægge afgørende vægt på, at beskæftigelsesdelen udgik, og samtidig kunne garantere, at danske fagforeninger ville få adgang til løbende at kontrollere de forhold, som de unge arbejder under. Hvis ministeren ikke kunne love det, mente han, at forslaget ville skabe en åbning for social dumping. Det gik regeringen måske ind for, men det gjaldt ikke Enhedslisten.

Holger K. Nielsen undrede sig over, at ministeren var så uforberedt rent politisk, og at der ikke var mere fleksibilitet i forhold til at lægge afgørende vægt på, at beskæftigelsesdelen udgik. Ministeren skulle formentlig tale med andre i regeringen om en løsning, og hvis det ikke kunne nås samme dag, kunne en skriftlig procedure i løbet af weekenden eller mandagen være en løsning. Han ville gerne bakke op om det solidariske aspekt, men ikke om beskæftigelsesdelen.

Formanden sagde, at hans tidligere bemærkning var baseret på, at ministeren havde svaret klart nej til at lade beskæftigelsesdelen udgå. På det grundlag var det op til udvalgets medlemmer, om de ville give ministeren et mandat.

Undervisningsministeren gjorde det klart, at regeringen havde arbejdet for, at følgende danske hovedprioriteter fremgik af aftaleteksten: "Solidaritetsaktiviteterne skal være i overensstemmelse med regler og vilkår på de nationale arbejdsmarkeder, hvor aktiviteten gennemføres." Om praktikophold sagde ministeren, at de skulle udgøre "en solidaritetsaktivitet i en periode fra 2 til 12 måneder, der tilbydes og aflønnes af den deltagende organisation, der har ansat deltageren i det europæiske solidaritetskorpsets enten i et andet land eller deltagerens bopælsland på tværs af landegrænser eller i deltagerens bopælsland inden for landegrænserne. Sådanne praktikophold skal indeholde en lærings- og uddannelseskomponent og være baseret på en skriftlig praktikaftale i overensstemmelse med de gældende lovgivningsmæssige rammer i det land, hvor praktikopholdet finder sted, hvis det er relevant at tage hensyn til principperne i kvalitetsrammen for praktikophold. De pågældende praktikophold må ikke udgøre job."

Ministeren citerede følgende om jobdelen: "Det skal være en solidaritetsaktivitet i en periode fra 2-12 måneder, der aflønnes af den deltagende organisation, der har ansat deltageren i det europæiske solidaritetskorpsets, enten i et andet land end deltagerens bopælsland på tværs af landegrænserne, eller i deltagerens bopælsland inden for landegrænserne. Sådanne job skal indeholde en lærings- og uddannelseskomponent og være baseret på en ansættelseskontrakt i overensstemmelse med de nationale lovgivningsmæssige rammer i det deltagerland, hvor jobbet udføres."

Formanden ridsede situationen op: Det var udvalget, der afgjorde, om det ville afgive mandat, eller om man sammen med ministeren skulle nå frem til, om det var muligt at udskyde mandatgivning til senere samme dag eller senere på ugen. Som han opfattede det, bakkede Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Dansk Folkeparti ikke op på det foreliggende grundlag. Hvordan stillede Socialdemokratiet sig?

Peter Hummelgaard Thomsen ville gerne have tid til at tale med sin fagordfører. Han havde en række bekymringer og forstod ikke, hvorfor regeringen ikke kunne tilpasse mandatet, så man tog beskæftigelsesdelen ud. Det ville være en klar imødekommelse af udvalget, og så kunne ministeren gå derfra med et klart mandat.

Eva Kjer Hansen foreslog en timeout, således at ministeren kunne komme tilbage, når den øvrige dagsorden var afviklet.

Formanden konfererede med ministeren, og man blev enige om, at hun skulle komme tilbage kl. 13

Punktet blev genoptaget kl. 13

Undervisningsministeren havde tilføjelser til de drøftelser, som hun havde haft med udvalget tidligere på dagen. Om solidaritetskorpsen kunne hun tilføje, at regeringen ville lægge afgørende vægt på, at jobdelen blev indrettet i henhold til danske regler og vilkår for arbejdsmarkedet. Hun kunne også tilpasse det sådan, at udvalget ville få en årlig af-rapportering om aktiviteterne i Danmark og foreslog, at man tog en årlig drøftelse af den-ne.

Søren Søndergaard spurgte, om fagforeningerne løbende ville have mulighed for at få lister over, hvem der er ansat under ordningen, så de kan tjekke, om deltagerne arbejder i henhold til overenskomst-mæssige vilkår i landbruget, gartnerivirksomheder etc.

Undervisningsministeren svarede, at fagforeningerne kunne følge op på præcis samme måde som nu, hvor de kan kontakte virksomheder og få et indblik i vilkårene.

Søren Søndergaard sagde, at det ikke var et svar, og gentog sit spørgsmål.

Undervisningsministeren uddybede, at Erasmus-kontoret ville følge ordningen. Hun ville i øvrigt afrapportere om udviklingen i udvalget, hvor sagen igen kunne drøftes. Søren Søndergaards spørgsmål om lister og tilgængelighed ville hun gerne besvare skriftligt.

Kenneth Kristensen Berth var usikker på proceduren og ville for en god ordens skyld sige, at han havde noteret sig en ændring i regeringens position, men at Dansk Folkeparti stadig var imod forhandlingsoplægget.

Claus Larsen-Jensen ridsede op, at ministeren havde sagt, at ordningen skulle fungere i henhold til regler, og at der årligt ville være en tilbagemelding. Men så sagde hun også i et svar, at fagbevægelsen ville få samme adgang, som de har i dag. Det var jo en kamp fra sted til sted. Han bad derfor ministeren om at give en accept af, at man vælger at indrette det på en sådan måde, at Erasmus-kontoret har styr på det og selvfølgelig er indstillet på at have en dialog med de faglige organisationer i sager, der kan skabe tvivl. Det burde ikke være vanvittig kompliceret at håndtere det administrativt på en måde, så man undgår de frygtede tilfælde. Så vil det kun være i undtagelsestilfælde, at der er behov for en kontrol.

Søren Søndergaard sagde, at man potentielt åbnede op for, at 100.000 personer kunne komme til det danske arbejdsmarked og arbejde som praktikanter etc. i virksomheder og på gårde. Ministeren sagde så, at fagbevægelsen som nu kunne rende rundt og lede efter dem som nåle i høstakke. At give accept af det var langt over Enhedslistens fantasi. Det var dog en anden sag, hvis ministeren kunne garantere, at fagforeningerne løbende kan få tilgang til viden om, hvem der er tale om, og hvor de arbejder, så man kan tjekke forholdene. Kunne ministeren give tilsagn om det? Hvis ikke, måtte man tage det til efterretning og konstatere, at mandatet ville åbne op for en massiv social dumping i Danmark.

Undervisningsministeren svarede, at Erasmus-kontoret var en veletableret myndighed, som desuden lå uden for hendes ressortområde, nemlig i Uddannelses- og Forskningsministeriet. Erasmus monitorerer området og gør det meget systematisk. Det kunne man godt være tryk ved. De 100.000 personer, som Søren Søndergaard talte om, var over 20 år. I forhold til Danmark var det få hundrede mennesker, der indtil videre havde gjort brug af ordningen.

Peter Hummelgaard Thomsen troede ikke, at man var ude i det skrækscenarie, som Søren Søndergaard forestillede sig. Man skulle dog være opmærksom, for der sker fiksfakserier i bestemte brancher i Danmark, og Socialdemokratiet var ikke interesseret i, at en masse unge fra andre lande skal arbejde i Danmark på dårlige vilkår og til lave lønninger. Det var heller ikke intentionen med programmet. Han havde noteret sig de to tilføjelser til forhandlingsoplægget med tilfredshed og ville gerne give mandat på den betingelse, der var sker en løbende opfølgning fra Erasmus-kontoret til de relevante parter. Det kunne ikke være så svært at få på plads.

Christian Poll påpegede problemet med manglende gennemsigtighed, som eventuelt kunne løses ved det, som Claus Larsen-Jensen fremhævede. Hvis det fandt sin løsning, ville Alternativet gerne støtte forhandlingsoplægget, men havde ellers på nuværende tidspunkt ombestemt sig og besluttet sig for ikke at gøre det.

Undervisningsministeren forsikrede Socialdemokratiet om, at Erasmus-kontoret ville fungere efter alle de regler og praksisser, som man havde opbygget igennem mange år. Det kvalitetsmærke, som virksomhederne skulle have, blev også givet efter nøje bestemte regler. Der ville ske opfølgning, og regeringen lagde som sagt afgørende vægt på, at jobdelen blev håndteret efter danske regler og vilkår på arbejdsmarkedet.

Søren Søndergaard sagde, at der allerede var mange i landbruget, der arbejdede i henhold til praktikantoverenskomster, og ville gerne vide, hvilke ekstraregler der her gjorde sig gældende for at sikre imod social dumping?

Undervisningsministeren gentog, at virksomhederne skulle have et kvalitetsmærke fra Erasmus-kontoret for overhovedet at kunne være med i ordningen. De unge skal have en kontrakt, inden de kommer. Der var altså en monitorering af det, der havde fungeret i mange år, og som havde nydt bred opbakning fra alle EU-lande i mange år.

Claus Larsen-Jensen sagde, at djævelen lå gemt i detaljen. Hans råd var at bede Erasmus-kontoret tale med alle arbejdsmarkedets parter, før ordningen blev rullet ud. På den måde ville man undgå at køre skævt i godkendelsen. Den stod Erasmus-kontoret for, så vidt han forstod på ministeren. Hvis ministeren ville give det råd videre, kunne man vælge i fælles interesse at få lavet noget med arbejdsmarkedets parter, der ikke indeholder det negative, som også findes på det danske arbejdsmarked.

Christian Poll spurgte til graden af åbenhed.

Undervisningsministeren syntes, at det var et fint forslag fra Claus Larsen-Jensen, at man i Erasmus+-programmets regi taler med arbejdsmarkedets parter og forbliver i løbende dialog. Det forslag ville hun gå videre med. Ordningen var så transparent og kontrolleret som noget, fordi den er baseret på en portal og godkendelse af virksomheder. Erasmus-kontoret kunne følge den trafik. Der var en registrering og en godkendelsesprocedure, der var langt mere struktureret end det meste af den trafik mellem landene, som man ellers har. Man skulle også passe på, at det ikke blev alt for bureaukratisk.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti havde ytret sig imod det.

2. Rådskonklusioner om intelligent ungdomsarbejde

– Vedtagelse

Rådsmøde 3577 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. What's next? Unges udfordringer og mulige europæiske indsatser, der kan modsvare udfordringerne

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3577 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Undervisningsministeren: Det estiske formandskab ønsker med konklusionerne at øge opmærksomheden på, at alle unge gennem deres frivillige arbejde får mulighed for at udvikle og bruge deres digitale kompetencer positivt. Det handler om at nå ud til flest mulige unge med information, vejledning og rådgivning om brugen af de digitale medier. Vi støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne fra dansk side.

Det sidste punkt på ungdomsområdet er en politisk debat om de udfordringer, som unge i Europa står over for i fremtiden, og hvordan disse udfordringer bedst kan blive imødegået gennem en fælles europæisk indsats.

Regeringen har fokus på at skabe bedst mulige betingelser for unges liv i form af adgang til uddannelse og beskæftigelse og et godt fritidsliv.

Der er tale om nationalt kompetenceområde, så merværdien på europæisk plan ligger i fri bevægelighed, øget mobilitet og støtte til indsatserne for at styrke unges aktive medborgerskab. Her skal vi lade os inspirere af hinandens gode eksempler.

4. Rådskonklusioner om skoleudvikling og fremragende undervisning

– *Vedtagelse*

KOM (2017) 0248

Rådsmøde 3577 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Undervisningsministeren: Første punkt på rådsmødets uddannelsesdel er vedtagelsen af et sæt rådskonklusioner om skoleudvikling og fremragende undervisning.

Formålet med rådskonklusionerne er at sætte retningen for det fortsatte samarbejde inden for det almene skoleområde, når en ny strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet skal udarbejdes til efter 2020. Det almene skoleområde omfatter i denne sammenhæng grundskolen, de gymnasiale uddannelser og dagtilbud.

I rådskonklusionerne opfordres medlemsstaterne til at fokusere på tre prioriterede områder, nemlig at sikre inkluderende undervisning af høj kvalitet og udviklingen af alle elevers talenter og potentiale, at støtte læreres og skolelederes indsats, og at se på udviklingen af effektive ledelsesstrukturer for skolesystemerne.

Vi finder fra dansk side, at rådskonklusionerne overordnet ligger på linje med regeringens politik, ligesom vi også er enige i understregningen af lærernes og skoleledernes betydning for at skabe en skole af høj kvalitet for alle elever.

Regeringen støtter derfor vedtagelsen af rådskonklusionerne.

5. Rådskonklusioner om en ny EU-dagsorden for videregående uddannelse

– *Vedtagelse*

KOM (2017) 0247

Rådsmøde 3577 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Undervisningsministeren: Det estiske formandskab ønsker at adressere Kommissionens meddelelse af 31. maj 2017 om en ny dagsorden for videregående uddannelse. Formålet med rådskonklusionerne er at sætte fokus på de væsentlige fælles udfordringer på det videregående uddannelsesområde i Europa og en fælles tilgang til at imødegå disse.

Særlig konklusionerne i forhold til at sikre de videregående uddannelsers relevans og kvalitet samt at styrke båndene mellem uddannelse, forskning og innovation finder regeringen relevant. Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne.

6. Rådets henstilling om sporing af færdiguddannede

– *Vedtagelse*

KOM (2017) 0249

Rådsmøde 3577 – bilag 1 (samlenotat side 27)

Undervisningsministeren: Kommissionen offentliggjorde den 31. maj 2017 sit forslag til henstilling om sporing af færdiguddannede. Det estiske formandskab har derefter udarbejdet et kompromisforslag, hvor der er taget hensyn til medlemsstaternes bekymringer, samtidig med at ønsket om bedre tilgængelighed af kvalitative og kvantitative oplysninger om færdiguddannede fra videregående uddannelser og erhvervsuddannelser er fastholdt.

Regeringen kan overordnet støtte ambitionen om at styrke samarbejde og videndeling på dette område for at sikre velfungerende nationale systemer.

Regeringen ser gerne et arbejde med fælles europæiske definitioner, der kan understøtte sammenligninger mellem medlemsstaterne. Det er dog vigtigt, at det videre arbejde tager hensyn til nationale forhold, herunder at flere lande, bl.a. Danmark, allerede har egne systemer på området.

Regeringen støtter derfor vedtagelsen af det foreliggende kompromisforslag, der fremfor at stille krav til specifikke indikatorer, som skal indsamles nationalt, udpeger fem områder, hvor sammenlignelighed af data skal frembringes.

Regeringen vil også opfordre Kommissionen til opmærksomhed på databeskyttelse. Det er vigtigt for regeringen, at indsamlingen af data kun bruges til kvalitets- og politikudviklingsformål, og ikke til at følge enkeltindivider.

7. Fremtidens færdigheder og erhvervsuddannelse

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0381

Rådsmøde 3577 – bilag 1 (samlenotat side 32)

Undervisningsministeren: Vi skal have en politisk drøftelse om fremtidens færdigheder og kompetencer i forhold til erhvervsuddannelserne.

Her vil vi fra dansk side bl.a. fortælle, hvad vi gør i Danmark for at fremtidssikre vores erhvervsuddannelser, men også understrege betydningen af, at vi får flere til at tage en erhvervsuddannelse.

8. Rådskonklusioner om fremme af adgang til kultur gennem digitale midler med fokus på publikumsudvikling

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3577 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Kulturministeren: I Danmark har vi også fokus på at fremme borgernes adgang til kultur – både digitalt og på andre måder.

Det er vigtigt, at statslige og statsstøttede kulturinstitutioner arbejder aktivt for at nå andre og flere grupper, end de gør i dag – det indgår i de rammeaftaler, som institutionerne har med Kulturministeriet.

Den digitale teknologi giver muligheder for at nå nye målgrupper og sammensætte kulturtilbud efter forskellige publikumsprofiler. Samtidig skal vi selvfølgelig ikke glemme de kulturbrugere, der ikke benytter digitale midler, eller de borgere, som ønsker at opleve kunsten og kulturen personligt og direkte ved at gå på museum, se et teaterstykke eller besøge et bibliotek eller andre steder.

9. Kulturens rolle i opbygning af sammenhængende samfund i Europa

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3577 – bilag 2 (samlenotat side 4)

Kulturministeren: Baggrunden for den overordnede debat er de udfordringer for fællesskabet, som de europæiske samfund står over for som følge af f.eks. migration og øget mobilitet på tværs af landene.

I Europa er der, som I alle sammen ved, en meget stor kulturel mangfoldighed. Samtidig har vi også noget til fælles – det gælder ikke mindst en fælles kulturarv i Europa og en europæisk historie, som selvfølgelig knytter os sammen. I en tid med mange folkevandringer, flygtningestrømme og kulturmøder er det meget vigtigt at skabe en bevidsthed om eget ståsted. Det giver en god ballast i mødet og dialogen med andre. Her spiller kulturen og kulturpolitikken en central rolle.

I Danmark binder kulturen os sammen gennem et aktivt foreningsliv, museer, teatre, film, kulturarrangementer og rigtig meget andet. De muligheder, som kulturen giver for at skabe identitet, bygge bro og fremme samtalen kunne måske bringes endnu bedre i spil. F.eks. ved i højere grad at målrette kulturpolitikken mod det, der binder os sammen og skaber et bredt engagement med inddragelse af civilsamfundet i bred forstand, både inden for et land, men selvfølgelig også på tværs af grænserne.

Et eksempel på en grænseoverskridende indsats i vores eget grænseland er kultursamarbejdet mellem Sønderjylland og Slesvig, hvor der i år er indgået en kulturaftale. Med udgangspunkt i fælles kulturprojekter har aftalen til formål at fremme dialogen mellem forskellige kulturer og skabe rum for kulturmøder og udveksling. Ud over fælles nye kultu-

relle oplevelser er der med aftalen skabt en grobund for at videreudvikle og uddybe det samarbejde, som vi heldigvis efterhånden har en lang tradition for i vores eget grænse-land.

10. Konklusioner fra Rådet og fra regeringsrepræsentanterne forsamlet i Rådet om træneres rolle i samfundet

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3577 – bilag 2 (samlenotat side 7)

Kulturministeren: Udkastet til konklusioner tager afsæt i, at trænere spiller en vigtig rolle i samfundet, idet trænere som positive rollemodeller, kan bibringe motivation og selvtillid og påvirke idrætsudøvernes værdier, adfærdsvaner og sociale færdigheder.

I regeringsgrundlaget lægger vi op til, at der sættes fokus på vigtigheden af de frivilliges indsats og et stærkt civilsamfund, og vi kan derfor bakke op omkring udkastet.

11. Resolution fra Rådet og fra regeringsrepræsentanterne forsamlet i Rådet om videreudvikling af EU's strukturerede dialog om sport

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3577 – bilag 2 (samlenotat side 11)

Kulturministeren: EU's strukturerede dialog om sport er en regelmæssig dialog mellem EU og medlemsstaterne samt repræsentanterne for den internationale – navnlig den europæiske – sportsbevægelse og andre relevante interessenter på sportsområdet.

Dialogen har til formål at skabe gensidigt samarbejde og vellykket fastlæggelse og gennemførelse af sportspolitikker.

I Danmark har vi allerede en god dialog med vores idrætsorganisationer og institutioner og andre aktører på idrætsområdet. Og det er i resolutionen navnlig værd at fremhæve fokus på at sikre, at dialogen finder sted på alle niveauer – herunder såvel på politisk som på operationelt niveau.

12. Sportens hovedudfordringer i det 21. århundrede og samarbejde mellem Den Europæiske Union, regeringer og sportsbevægelsen

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3577 – bilag 2 (samlenotat side 15)

Kulturministeren: Formandskabets diskussionsoplæg indeholder tre konkrete indsatsområder: For det første god forvaltningsskik, for det andet integritet, og for det tredje social inklusion.

Ildrættens integritet og herunder særligt bekæmpelsen af matchfixing og doping er en meget vigtig sag for regeringen, der har et klart grænseoverskridende element. Hvis integriteten undermineres, undermineres grundlaget for idrætten.

Jeg har hæftet mig ved, at medlemmer af Folketinget løbende har spurgt til fremdriften i forhold til den europæiske matchfixing-konvention.

Regeringen har skubbet på for at få fremdrift i forhandlingerne i EU, så vi kan få ratificeret konventionen. Men der er stadig et land, som er imod ratifikationen, og som lige nu gør, at EU ikke kan ratificere.

Udfordringen er, at konventionen både indeholder elementer, hvor EU har eksklusiv kompetence, og elementer, der er omfattet af national kompetence. Regeringens loyalitetsforpligtelse i forhold til EU gør, at Danmark i udgangspunktet ikke kan ratificere, før EU også gør det.

Det er en situation jeg synes er uholdbar. Jeg vil nu forsøge at få det land, der blokerer for EU's ratificering, i tale, for at finde en løsning sammen. Jeg vil også forsøge at samle en række lande, der som os synes, at der skal lægges yderligere pres på det pågældende land. Og hvis sagen ikke rykker i løbet af de kommende måneder, vil jeg undersøge mulighederne for at bryde med principperne om ikke at ratificere før EU.

Formanden oplyste, at der var kommet et notat ud, som var blevet delt rundt ved mødets start.

Søren Søndergaard oplyste, at når han havde smilet under ministerens forelæggelse, var det ud fra en vurdering af, at det meste var noget, EU ikke burde tage stilling til.

Han spurgte, om det var en korrekt fortolkning af ministerens notat, at det ville være fuldt ud i orden for Danmark ensidigt at underskrive europarådskonventionen uden at afvente en fælles indstilling fra EU-kredsen.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvad kulturministeren selv tænkte om, at hun skulle sidde på et rådsmøde og diskutere fodboldtrænere? Det mente han selv var helt latterligt. Ministeren havde selvfølgelig gjort sit hjemmearbejde og loyalt fortalt, hvad embedsværket

havde sagt om den sag, men kunne udvalget ikke få en politisk kommentar med det EU-skeptiske Liberal Alliances holdning til, hvorvidt de emner var værd at bruge tid på.

Kulturministeren svarede Søren Søndergaard, at hun nu ville tale med modstanderlandet og tage de lande, der tænkte ligesom Danmark, under armen for at se, om man ikke en gang til kunne forsøge at overbevise det pågældende land om, at konventionen var en god idé. Hvis det ikke lykkedes, ville ministeren gerne undersøge, om det var muligt for Danmark at underskrive konventionen ensidigt. Et andet land var muligvis allerede kommet til at gøre det.

Til Kenneth Kristensen Berth svarede hun, at hun kun havde været minister i et år og kun havde været til et enkelt rådsmøde. Hun havde ikke diskuteret idræt på rådsmøder før, men gik til mødet med et åbent sind. At landene taler sammen, var der som udgangspunkt ikke noget ondt i. Efter rådsmødet skulle hun gerne rapportere om sine indtryk. Hun forklarede, at Liberal Alliances tilgang til EU var den, at Danmark skulle fortsætte som medlem, men gå kritisk konstruktivt til værks, for hvis ikke man reformerede EU, ville EU miste sin legitimitet.

Søren Søndergaard medgav, at han kunne have misforstået det, men som han læste notatet, var det i princippet nødvendigt, at alle medlemsstater deltager i aftalen, med mindre der foreligger objektive omstændigheder vedrørende indholdet af aftalen, der kunne begrunde begrænset deltagelse. Det var angiveligt Rådets Juridiske Tjenestes opfattelse, at ingen af disse objektive omstændigheder gjorde sig gældende i relation til Europarådets konvention. Betød det, at det var Rådets Juridiske Tjenestes opfattelse, at det var helt umuligt for Danmark at underskrive alene? Han spurgte, fordi Danmark netop havde overtaget formandskabet i Europarådet, og det kunne jo være, at et medlem ville spørge den danske udenrigsminister, hvornår formandslandet Danmark havde tænkt sig at underskrive denne europarådskonvention. Det ville være pinligt, hvis udenrigsministeren måtte svare, at det ikke kunne lade sig gøre på grund af Maltas modstand. I så fald ville Danmark have deponeret sin aktive ageren, oven i købet som formandsland, hos Malta. Det mente Søren Søndergaard var et ret stort problem.

Kulturministeren svarede, at selv om Danmark og EU har udmærkede embedsmænd, sidder der også politikere, som er valgt til at tage stilling. Fordi Den Juridiske Tjeneste udtaler noget principielt, udelukker det ikke, at politikerne kan finde på at gøre tingene på en anden måde. Tjenesten havde udtalt, at Danmark principielt ikke kunne ratificere på grund af en loyalitetsforpligtelse. Loyalitetsforpligtelsen rummer dog for ministeren at se et element af fortolkningsmulighed, som hun gerne ville forfølge. Danmark stod heller ikke alene med synspunktet.

Søren Søndergaard tilsagde Enhedslistens fulde opbakning til ministerens forsøg på at sikre, at dansk konventionspolitik ikke skulle være deponeret på Malta. Han håbede på en afklaring, mens Danmark stadig var formand for Europarådet.

13. Eventuelt

Ministrene havde ingen bemærkninger til dette punkt.

14. Siden sidst

Ministrene havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO/L Punkt 5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0593

KOM (2016) 0593 – bilag 10 (sammenfatning)

EUU alm. del (17) – bilag 133 (kommenteret dagsorden)

KOM (2016) 0593 – bilag 9 (henvendelse fra Nordisk Film og Egmont om ophavsretreformen)

KOM (2016) 0593 – bilag 8 (Kommissionens svar på Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0593 – bilag 7 (Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0593 – bilag 2 (faktaark om revision af reform af ophavsret)

EU-note (16) – E 9 (note af 3/11-16 om ophavsret på det digitale indre marked)

Punktet var lukket.

FO/L Punkt 6. Forslag til forordning om regler for udøvelse af ophavsretten og beslægtede rettigheder, der gælder for visse af radio- og tv-selskabernes onlinetransmissioner samt retransmissioner af radio- og tv-programmer

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0594

KOM (2016) 0594 – bilag 10 (samlenotat)

EUU alm. del (17) – bilag 133 (kommenteret dagsorden)

KOM (2016) 0594 – bilag 9 (henvendelse af Nordisk Film og Egmont om ophavsretsreformen)

KOM (2016) 0594 – bilag 8 (Kommissionens svar på udtalelse)

KOM (2016) 0594 – bilag 7 (Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0594 – bilag 2 (faktaark om revision af reform af ophavsret)

EU-note (16) – E 9 (note af 3/11-16 om reform af ophavsretten på det digitale indre marked)

Punktet var lukket

FO Punkt 7. Rådsmøde (konkurrenceevne - indre marked og industri) den 30. november 2017: Dagsordenspunkt 1: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af en fælles digital portal, der skal stille oplysninger procedurer, bistands- og problemløsningstjenester til rådighed, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0256

Rådsmøde 3580 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (17) – bilag 133 (kommenteret dagsorden)

Kulturministeren oplyste, at hun ville forelægge sagen på vegne af erhvervsministeren, da sagen grundet fremskredne forhandlinger i Bruxelles skulle forelægges tidligere end planlagt. Sagen var til forhandlingsoplæg.

Kulturministeren: Den fælles digitale portal for det indre marked har til formål at gøre det nemmere for virksomheder og borgere i EU at søge informationer og anvende offentlige tjenester på tværs af landegrænserne.

Det indre marked er en stor gevinst for Danmark og danskerne. Det giver f.eks. en dansk gennemsnitsfamilie en årlig merindtægt på 65.000 kr. Dette tal vil formentlig blive endnu højere, hvis det bliver lettere for danske virksomheder og borgere fuldt ud at gøre brug af mulighederne i det indre marked.

Baggrunden for forslaget er, at det i dag meget vanskeligt at finde rundt i alle de informationer og tjenester, der er tilgængelige på tværs af EU, fordi de er lavet uden indbyrdes sammenhæng og uden tilstrækkeligt fokus på, hvad brugerne konkret har behov for.

Med forslaget til en fælles digital portal ønsker Kommissionen at skabe én online-indgang på EU-niveau til information, grænseoverskridende digitale selvbetjeningsløsninger og en række vejledningstjenester.

Denne ene indgang skal dække en række områder relateret til det indre marked – både i forhold til EU-regler og nationale særregler. Medlemsstaterne skal sørge for, at al denne information er tilgængelig på mindst ét andet officielt EU-sprog end det eller de nationale sprog.

Den mest nyskabende del af forslaget handler om grænseoverskridende adgang til at gennemføre digitale selvbetjeningsløsninger. Forslaget rummer derfor en liste på 13 udvalgte områder med selvbetjeningsløsninger, som medlemsstaterne skal gøre fuldt online tilgængelige for alle EU-brugere. I forhold til borgerne kan det f.eks. være registrering af adresseændring eller registrering af et køretøj. I forhold til virksomhederne kan det f.eks. være registrering af erhvervsaktivitet.

Ud over de 13 obligatoriske områder vil medlemsstaterne også skulle stille eksisterende nationale digitale løsninger til rådighed for andre EU-brugere, der vedrører borgeres og virksomheders rettigheder i det indre marked.

Endelig vil Kommissionen udvikle et system til elektronisk udveksling af dokumentation og data mellem myndigheder i EU. Hvis man som borger eller virksomhed først én gang har givet oplysninger til en myndighed, kan man så efterfølgende bede myndigheden om at udveksle disse oplysninger med andre myndigheder via systemet.

Forslaget påvirker ikke substansen og rettighederne på de områder, der er omfattet af forordningen. Forordningen introducerer udelukkende en række krav om informationer, vejledning og digitalisering af offentlige tjenester.

Betydning for digitalisering i Danmark

Grænseoverskridende adgang til at gennemføre digitale selvbetjeningsløsninger er ikke i sig selv et nyt fænomen. Man kan f.eks. allerede i dag som servicevirksomhed i nogle medlemslande indsende en ansøgning digitalt for at få en bestemt tilladelse i et andet EU-land. Det nye ligger i det potentielt store antal af selvbetjeningsløsninger, der skal gøres tilgængelige.

Danmark er som bekendt et af de lande, der er længst fremme med digitalisering af offentlige tjenester til både borgere og virksomheder. Det skulle man ikke altid tro, men det er det altså. Det betyder, at vi med forordningen skal tilpasse den digitale infrastruktur, som bl.a. er bygget op omkring danske cpr- og cvr-numre, herunder løsninger som f.eks. NemID, Digital Post og en række nationale registre.

Derfor er det vigtigt at være opmærksom på forslagets konsekvenser på dette område. Ikke mindst, fordi forslaget berører mange myndigheder i Danmark. I forhandlingerne er det allerede lykkedes os at indskrænke omfanget og rækkevidden af forslaget, så vi f.eks. kan anvende parallelløsninger, der er anderledes bygget op end den nationale selvbetjeningsløsning, men hvor udkommet for brugeren er det samme.

Det betyder, at vi ikke vil skulle lave det grundlæggende i vores eksisterende systemer om.

Statsfinansielle konsekvenser

Derfor har regeringen også fokus på, at omkostningerne ved forslaget skal stå mål med de gevinster, der må være for borgere og virksomheder. De største udgifter ved forslaget drejer sig om digitale selvbetjeningsløsninger, og her har regeringen lavet nogle foreløbige beregninger.

Et skøn er, at omkring 500 borgerrettede selvbetjeningsløsninger og omkring 125 virksomhedsrettede selvbetjeningsløsninger skal gøres tilgængelige for andre EU-brugere. En række af de løsninger er forankret i kommunerne, især på borgerområdet. Det betyder, at antallet af løsninger reelt kan være højere, da kommunerne hver især stiller løsninger til rådighed. Ud fra dette anslår man, at de indledende omkostninger er et sted mellem 219 og 471 mio. kr. Dertil kommer årlige driftsomkostninger på mellem 50 og 188 mio. kr. Jeg skal understrege, at beregningerne er meget foreløbige.

I Rådet er der blandt landene på samme måde stor opmærksomhed på, at forslaget ikke skal medføre unødige omkostninger for medlemslandene. Et flertal – og herunder regeringen – har derfor også udtrykt bekymringer over de statsfinansielle udgifter forbundet med forslaget, og ønsket forslagets omfang begrænset.

Regeringens holdning

FO Regeringen støtter overordnet Kommissionens forslag om en fælles digital portal, fordi det vil gøre det nemmere for borgere og virksomheder i EU at udnytte de muligheder, som det indre marked giver.

Vi forholder os dog skeptiske i forhold til rækkevidden af en række af de bindende forpligtelser, det pålægger medlemsstaterne.

Vi lægger betydelig vægt på, at omkostninger og administration forbundet med etablering og drift af portalen står mål med formålet og så vidt muligt holdes på et minimum.

I forlængelse af dette lægger vi også betydelig vægt på, at forordningen ikke rammer medlemslande som Danmark med en meget udviklet digital infrastruktur uforholdsmæssigt hårdt. Det skal ikke være en ulempe at have en veludviklet digital infrastruktur. Derfor er det med parallelsystemerne virkelig vigtigt.

Regeringen lægger desuden også betydelig vægt på, at omfanget af de nationale løsninger, som skal stilles til rådighed for udenlandske brugere, bliver afgrænset og indskrænket – herunder, at det udelukkende er løsninger, der er relevante i forhold til at udøve rettigheder på det indre marked. Eventuelle tilpasninger af nationale løsninger og den digitale infrastruktur bør tage hensyn til medlemslandenes og Kommissionens ressourcer og den samfundsøkonomiske effekt.

Derfor lægger regeringen også betydelig vægt på, at medlemsstaterne har fleksibilitet i den konkrete udmøntning. Det er vigtigt, at det bliver muligt at anvende parallelløsning-

ger for udenlandske brugere, der i teknisk design afviger fra den nationale selvbetjeningsløsning, men hvor udkommet for brugeren er den samme.

I forlængelse heraf vil regeringen arbejde for, at introduktionen af den fælles digitale portal bliver faseinddelt. På den måde kan implementeringen ske gradvis og i et omfang, der ikke giver unødige administrative og finansielle omkostninger.

Derfor vil regeringen også arbejde for, at oversættelseskravet bliver indsnævret, så landene skal sikre, at løsningerne, ud over det nationale sprog, er tilgængelige på ét af EU's tre arbejdssprog. Desuden vil vi arbejde for, at den nuværende håndhævelsesstruktur og sanktionsmulighederne i forslaget bliver opretholdt, så kvaliteten af portalens indhold hele tiden sikres.

Ydermere vil regeringen arbejde for at sikre national fleksibilitet, så forpligtelser for offentlige myndigheder gælder medlemsstaterne – og ikke hver enkelt offentlig myndighed på kommunalt, regionalt eller statsligt niveau.

Det er også væsentligt, at der sikres sammenhæng til eksisterende portaler og tekniske løsninger som f.eks. det kommende europæiske eID.

I den sammenhæng er det vigtigt, at forordningens krav til oplysninger, selvbetjeningsløsninger og vejledningstjenester ikke forringer kvaliteten af eksisterende danske løsninger og underliggende digitale infrastruktur, og at der fortsat er mulighed for, at vi kan videreudvikle disse.

Det er vigtigt for regeringen, at forslaget er med til at højne værdien af det indre marked til gavn for borgere og virksomheder. Portalen bør have fokus på slutbrugernes behov og ikke blive unødigt bureaukratisk for de involverede myndigheder.

Afslutningsvis vil jeg understrege, at portalen uden tvivl vil gavne danske virksomheder og borgere, som vil få det nemmere, når de skal agere på det indre marked.

Derfor er det også vigtigt for regeringen, at portalen bliver en succes, og det mener vi opnås bedst gennem et fælleseuropæisk og forpligtende tiltag. Det er derfor også vigtigt at se udviklingen af portalen som en langsigtet indsats, der trin for trin kan være med til at sikre et mere velfungerende indre marked. Et indre marked, hvor det er nemmere for borgere og virksomheder at agere digitalt på tværs af grænserne.

Holger K. Nielsen fandt det underligt, at erhvervsministeren ikke selv var til stede, når der var tale om så vigtigt et punkt. Tungtvejende grunde til, at ministeren var fraværende, inkluderede ikke deltagelse i kommunalvalgekampen, hvis det var det, der var tilfældet. Det var disrespekt over for udvalget og for kulturministeren, at den minister, der havde overblikket over sagen, ikke kunne være der.

Han ville i øvrigt gerne vide, om der var specifikke danske omkostninger forbundet med forslaget, siden der ikke var overensstemmelse mellem de driftsberegninger, der var nævnt i samlenotatet, og dem, som ministeren havde nævnt. Det var et dyrt projekt, og derfor var det vigtigt at klarlægge merværdien.

Kenneth Kristensen Berth var enig med Holger K. Nielsen i, at det var et meget dyrt projekt og havde svært ved at se, at det kunne generere en merværdi, der stod mål med udgifterne. Han tvivlede ikke på, at Kommissionen havde foretaget et konservativt skøn, og at det samlet set ville blive endnu dyrere. Han hældte kraftigt til ikke at støtte forhandlingsoplægget. Hvad gjorde man i forhold til flersprogede lande som f.eks. Belgien, hvor der tales både flamsk, fransk og tysk? Vil kravet til Belgien være, at der skal tilbydes et sprog mere udover de tre, der tales i landet?

Søren Søndergaard opfattede det sådan, at regeringen ville arbejde for, at oversættelseskravet blev indsnævret til at være et af tre arbejdssprog. Men var det ikke allerede foreslået – at det skal være et af de tre officielle arbejdssprog? Ministeren talte om engangsudgifter og udgifter ved driften af portalen, men i samlenotatet stod der: "Regeringen er i gang med at identificere nationale regler, der vil blive påvirket af forordningen. Det er forventningen, at reguleringen af flere forskellige ministerområder vil blive berørt bl.a. vedrørende forvaltningsprocedure og krav til digitale tjenester." Hvis det var skrevet, efter omkostningsskønnet var foretaget, ville det så betyde, at det ville blive endnu dyrere? Eller havde man ikke et samlet overblik over omkostningerne forbundet med portalen?

Kulturministeren svarede, at der stadig var en række forhold, der skulle afklares, for at man kunne give præcise estimater. I forhandlingerne var det lykkedes Danmark at indskrænke omfanget af forslaget, så man forventede, at omkostningerne ville blive betragteligt lavere. De største udgifter var forbundet med digitale selvbetjeningsløsninger, og der var de foreløbige vurderinger, at 625 løsninger skulle gøres tilgængelige. Det ville generere indledende omkostninger på mellem 219 og 471 mio. kr. Dertil kom driftsomkostningerne på 50 til 188 mio. kr. Ministeren understregede, at der var tale om foreløbige beregninger, som regeringen var meget opmærksom på.

Til Søren Søndergaard sagde ministeren, at de betragtninger, han henviste til, var skrevet, inden beregningerne var lavet.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at der skulle oversættes til mindst et officielt sprog, og at arbejdssprogene var engelsk, fransk og tysk. Hun gik altså ud fra, at i et land, hvor der tales flere sprog, hvoraf det ene er et arbejdssprog, er omfattet. Udover de

nationale sprog skal man gøre yderligere et sprog tilgængeligt, så har man to nationale sprog, skal der være et sprog mere – et af arbejdsprogene – og det også, selv om et af de to sprog er et af arbejdsprogene. Ministeren kunne ikke uddybe validiteten i de økonomiske beregninger, der var foretaget, og havde ikke mere at sige end, at det var usikkert, hvad omkostningerne ville blive.

Søren Søndergaard kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, idet regeringen ikke lagde vægt eller betydelig vægt på de kritikpunkter, den havde. Det var så sikkert som amen i kirken, at når Storbritannien er ude, vil der blive sat spørgsmålstegn ved, hvorfor engelsk skal være et officielt sprog; hvorfor ikke også spansk. Det ville blive skruen uden ende.

Kenneth Kristensen Berth delte Søren Søndergaards betragtninger og mente ikke, at merværdien stod mål med udgifterne. Han kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Holger K. Nielsen syntes, at det virkede meget usikkert, og han var bange for, at man kom til at bygge en hvid elefant op, som man også havde set det med andre it-systemer. Det er fint at reducere omkostningsniveauet, men han havde svært ved at se merværdien. Han kunne ikke støtte forhandlingsoplægget.

Kulturministeren havde ikke flere kommentarer. Intentionen var, at forslaget skulle gøre systemet nemmere og skabe merværdi. Der var foretaget beregninger af de omkostninger, der var forbundet med det, og hun havde redegjort for regeringens bekymringer. Man bad om mandatet nu, fordi forslaget skulle behandles den 30. november, og erhvervsministeren kunne ikke tage af sted uden at have et mandat.

Holger K. Nielsen indvendte, at den 30. november ikke var den kommende uge.

Kulturministeren svarede, at forslaget også skulle behandles i Coreper på embedsmandsniveau.

Holger K. Nielsen fandt det uansvarligt, at man fra dansk side gik med til et projekt med så mange uafklarede finansieringsproblemer. Ville man få et større overblik over økonomien i løbet af Coreper-behandlingen? Eller udvekslede man bare synspunkter? Han kunne ikke se en grund til, at erhvervsministeren ikke kunne komme i udvalget den kommende fredag med nogle mere præcise beregninger – hvis man altså på det tidspunkt havde noget mere præcist at sige om merværdien.

Søren Søndergaard spurgte, om der var tale om et B-punkt.

Kulturministeren sagde, at det var et B-punkt, der skulle drøftes. Til Holger K. Nielsen sagde ministeren, at de økonomiske beregninger ikke ville blive mere præcise i løbet af den kommende uge.

8. Europaudvalgsmøde 17/11 2017

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti havde ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 13.23